

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ У
ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**для студентів III курсу
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форм навчання)**

м. Івано-Франківськ,

«НАІР»

2024

*Схвалено до друку на засіданні Науково-методичної ради педагогічного факультету
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»
(протокол №7 від 30.05. 2024 р.).*

Рецензенти:

Лисенко Неллі Василівна - професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Палій Руслана Іванівна – директор ЗДО (ясла-садок) №3 «Бджілка»

Кравець Н.С., Круль Л.М.

Методичні рекомендації : До організації виробничої практики у групах дітей молодшого дошкільного віку закладів дошкільної освіти. Івано-Франківськ: НАІР, 2024. 38с.

Методичні рекомендації укладено відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III курсу спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Містять поради для викладачів, керівників-методистів і здобувачів щодо виконання завдань та оформлення звітних матеріалів проходження виробничої практики в групах дітей молодшого дошкільного віку.

Видання розраховано на студентів і викладачів закладів вищої освіти, методистів, вихователів, директорів ЗДО.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	6
2. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	17
3. ЗВІТНІ МАТЕРІАЛИ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ.....	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	25
ДОДАТКИ	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Практична підготовка студентів закладів вищої освіти здійснюється згідно статті 43 Закону України «Про вищу освіту» і є однією із форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм для всіх освітніх рівнів. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця. Практика сприяє оволодінню здобувачами сучасними формами, методами організації в галузі їх майбутньої професії, формуванню на основі набутих у знань, професійних умінь і навичок прийняття самостійних рішень під час конкретної освітньої діяльності в реальних умовах, виховання потреби систематично збагачувати свої знання й технології їх впровадження у практичну діяльність з дітьми молодшого дошкільного віку (3 – 4 р.).

Виробнича практика сприяє формуванню методичної рефлексії в умовах освітнього процесу ЗДО, коли для педагога предметом його роздумів стають методи і засоби самостійної педагогічної діяльності. У процесі виробничої практики у кожного здобувача розвиваються дослідницькі та художні здібності, вміння нестандартної інтерпретації освітнього процесу й ін. Цьому сприяє ознайомлення із творчими здобутками вихователів і педагогічного колективу загалом в атмосфері постійного пошуку. Здобувачі мають можливість проявляти самостійність, ініціативність, які допомагають формувати педагогічні здібності. Аналіз самостійної діяльності допомагає практиканту усвідомити труднощі, що виникають у роботі, знайти доцільні шляхи їх подолання. Професійна компетентність педагога закладу дошкільної освіти вирізняється обсягом професійної підготовки і детермінована його здатністю адаптуватися до змінних умов сучасного суспільства, готовністю виявляти стресостійкість, схильністю до швидкого реагування на зміни, зберігаючи: гнучкість, швидкість. Ефективна виробнича практика є міцними засобами для формування фахових педагогічних умінь і навичок майбутніх педагогів.

Виробнича практика в групах дітей молодшого дошкільного віку відповідно до навчального плану спеціальності 012 «Дошкільна освіта» проводиться у V семестрі впродовж 4 тижнів і передбачає закріплення набутих здобувачами вищої освіти теоретичних знань щодо виховання та навчання дітей молодшого дошкільного віку під час вивчення навчальних дисциплін. Практика проходить відповідно до Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka-.pdf), розробленого на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>).

Ефективність виробничої практики залежить від забезпечення таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальна і виховна спрямованість змісту, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності й системності на різних етапах її проведення.

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III курсу спеціальності 012 «Дошкільна освіта» проходять виробничу практику у базових закладах дошкільної освіти в групах дітей молодшого дошкільного віку відповідно до освітньої програми, навчального плану та вимог наскрізної програми практики.

Мета виробничої практики – формування у майбутніх вихователів професійної готовності до організації освітнього процесу з дітьми 3–4 років, оволодіння практичними вміннями комунікативної та педагогічної взаємодії з дітьми зазначеного віку.

Завдання практики:

- закріплення та поглиблення знань здобувачів про вікові особливості розвитку дітей 3–4 років;
- формування умінь спостерігати, аналізувати освітній процес у групах молодшого дошкільного віку та оцінювати його ефективність;
- розвиток умінь виявляти зміни у розвитку дитини під впливом педагогічних дій, застосовувати діагностичні методики;
- формування навичок організації основних форм роботи, режимних процесів, ігрової діяльності;
- формування готовності до педагогічної взаємодії з батьками.

Під час виробничої практики в групах дітей молодшого дошкільного віку майбутні вихователі оволодівають **уміннями** та **навичками** професійної діяльності, зокрема:

уміннями:

- аналізувати та застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності закладу дошкільної освіти;
- здійснювати педагогічне спостереження та аналіз освітнього процесу в групах дітей 3–4 років;

- планувати, організовувати та проводити заняття, ігри й режимні процеси з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей;
- здійснювати педагогічну взаємодію з дітьми, батьками та педагогічним колективом;
- скласти психолого-педагогічну характеристику дитини молодшого дошкільного віку.

навичками:

- організації та підтримки ігрової діяльності як провідного виду діяльності дітей молодшого дошкільного віку;
- використання дидактичних матеріалів, наочності та ігрових засобів в освітньому процесі;
- фіксації та аналізу результатів педагогічних спостережень, моніторингу розвитку дітей і оформлення педагогічної документації;
- дотримання вимог безпеки життєдіяльності, охорони праці та етичних норм професійної діяльності;
- здійснення професійної рефлексії та самовдосконалення.

Компетентності, формуванню яких сприяє *педагогічна практика*:

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (КС):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути

знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати проходження практики:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН-8 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПРН-9 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально -виховний простір закладу дошкільної

освіти.

ПРН-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

ПРН-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого -педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

ПРН-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-17 Здійснювати суб'єкт -суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно - і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно ігрового, природно - екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і

технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

A1 – Прогностична

A1.1. Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу

A1.2. Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу

A1.3. Здатність до документування освітнього процесу

A2 – Організаційна

A2.1. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою

A2.2. Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до потреб і запитів здобувачів освіти.

A2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) та інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

B1 – Здоров'язбережувальна

B1.1. Здатність організовувати фізично безпечне освітнє середовище.

B1.2. Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище.

B1 – Психоемоційна

B1.1 Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії.

B1.2. Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість.

B2 – Педагогічне партнерство

B2.1. Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності.

В.2.2. Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

В2.3. Здатність до командної взаємодії.

В3 – Морально-етична

В3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г1 - Здатність до навчання впродовж життя.

Г1.1. Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності.

Г1.2. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту

Г2 – Інформаційно-комунікаційна

Г2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі

Г2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності

Г2.3. Здатність дотримуватися правил безпечної поведінки в цифровому середовищі.

База практики: усі типи комунальних та приватних закладів дошкільної освіти (ясла-садок, дитячий садок, центр розвитку дитини, компенсуючого та комбінованого типу).

УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ:

1. Основними теоретичними курсами, які готують студентів до цього виду виробничої практики, є «Вступ до спеціальності», «Педагогіка загальна», «Психологія загальна», «Педагогіка дошкільна», «Психологія дитяча», «Основи педагогічної майстерності», «Організація співпраці ЗДО з родинами», «Методика організації ігрової діяльності», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти», «Дошкільна лінгводидактика», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю», «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям», «Методика проведення занять з народознавства», «Основи природознавства з методикою», «Дитяча література» та ін.

2. Організація практики розпочинається із настановної конференції, на якій проводиться інструктаж щодо її проведення й оформлення документації.

3. Для проходження практики академічна група студентів розподіляється на підгрупи з 2-4 осіб, які направляються у ЗДО для роботи з однією групою дітей середнього дошкільного віку.

4. Обов'язковою умовою допуску студента до проходження виробничої практики є проходження ним медичного огляду та відповідно оформлення медичної книжки.

5. За кожною групою студентів закріплюються керівник-методист практики від кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти університету, який пропонує студентам завдання для активного спостереження за освітнім процесом, контролює та аналізує проведення студентами залікових занять та інших видів робіт із дітьми, перевіряє фіксування спостережень у щоденнику. На період практики в кожній підгрупі здобувачів призначається староста, яка веде облік відвідування

здобувачів, організовує і координує роботу підгрупи, виконує доручення керівника, методистів, адміністрації та працівників базового освітнього закладу щодо організації та перебігу практики, інформує здобувачів про консультації, семінари.

6. Щоденно студенти повинні знаходитися в ЗДО 6 годин. Відповідно до розкладу режимних процесів у першій половині дня студент-практикант виконує завдання практики з 8:00 до 14:00, у другій половині дня – з 12:00 до 18:00 .

7. Кожного робочого дня робота студента планується за визначеним програмою обов'язковим планом.

8. Студент-практикант веде щоденник педагогічної практики, який перевіряється вихователем (чи вихователем-методистом) кожного дня. У щоденнику відображається робота студента-практиканта відповідно до індивідуального плану, складеного на початку практики. Важливою умовою проходження практики є вивчення студентом-практикантом інструктивних матеріалів щодо безпеки життєдіяльності дітей в умовах ЗДО.

ПРАВА Й ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА-МЕТОДИСТА ПРАКТИКИ

Керівник-методист виробничої практики має право:

- постійно відвідувати ЗДО з метою контролю за виконанням студентами практикантами завдань практики;
- перевіряти ведення поточної документації (щоденника практики, планування режимних процесів групи та освітнього процесу ЗДО);
- ознайомитися з нормативно-правовою документацією ЗДО і навчально-методичними посібниками групи дітей молодшого дошкільного віку;
- вести облік відвідування студентами-практикантами ЗДО, за яким вони закріплені;

- вказувати на недоліки, давати методичні рекомендації та висловлювати побажання щодо освітньої діяльності практиканта в ЗДО;
- аналізувати й оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами практикантами;
- брати участь у роботі комісії при підведенні підсумків виробничої практики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів практикантів;
- пропонувати кандидатуру студента для участі у конкурсі на кращого студента-практиканта.

Керівник (вихователь-методист) виробничої практики в ЗДО зобов'язаний:

- створити належні умови для проходження студентами даного виду практики й оформлення всієї необхідної документації;
- надавати консультації та допомагати студентам-практикантам у розв'язанні всіх проблем, які виникають під час проходження виробничої педагогічної практики в ЗДО;
- відвідувати та оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами практикантами;
- консультувати студентів-практикантів у складанні сценаріїв свят чи розваг;
- контролювати ставлення практикантів до завдань практики та їх виконання;
- перевіряти всі види робіт, передбачені програмою виробничої педагогічної практики в ЗДО.

2. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Під час виробничої практики в групах дітей молодшого дошкільного віку в ЗДО здобувачі III курсу ознайомлюються зі змістом роботи ЗДО, вихователя методиста, вихователя, спрямованого на створення умов для розвитку дітей 3-4 років, а також з формами контролю, діагностикою, веденням документації, роботою з батьками.

Основну частину часу майбутні вихователі проводять у групах дітей молодшого дошкільного віку, де спостерігають за особливостями їхнього розвитку, аналізують організацію освітнього процесу. Результати спостережень записують у щоденнику для подальшого складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Студенти-практиканти готують та проводять самостійно окремі режимні процеси, ігри та заняття з дітьми 3-4 років; виготовляють наочність для занять, ігор і повсякденного життя; приймають участь у методичній роботі ЗДО та роботі з батьками.

Зміст виробничої практики орієнтовно розподіляється таким чином:

1-й тиждень – спостереження і аналіз освітньої роботи в групах дітей молодшого дошкільного віку.

2-й–3-й тижні – самостійна робота здобувачів-практикантів на посаді вихователя, спостереження і аналіз педагогічного процесу, проведення залікових занять та інших видів робіт, передбачених програмою практики.

4-й тиждень проведення залікових занять та інших видів робіт, оздоровчо-профілактичних заходів; підготовка звітної документації; участь у педагогічній раді, присвяченій обговоренню підсумків виробничої практики.

Календарний розподіл завдань практики:

I тиждень

1. Ознайомлення з освітнім процесом ЗДО, зустріч із завідувачем, методистом, закріплення студентів-практикантів за вихователями груп.

2. Ознайомлення з перспективним і календарним планом вихователя групи дітей молодшого дошкільного віку.

3. Спостереження за заняттями , іграми , режимними процесами та святами.

4. Спостереження за всебічним розвитком дітей у молодшій групі (3-4 р).

5. Ведення щоденника практики.

II тиждень

1. Спостереження за однією дитиною групи з метою написання психолого-педагогічної характеристики.

2. Укладання картотеки методичної літератури для проведення занять, ігор з дітьми.

3. Проведення пробних занять, ігор та режимних процесів у парі з вихователем.

4. Ведення щоденника практики, фіксація спостережень та результатів проведеної діяльності

III – тиждень

1. Консультації з вихователями та методистом щодо залікових занять.

2. Проведення залікових занять, ігор та режимних процесів .

3. Обговорення проведених занять та оформлення конспектів

4. Написання психолого-педагогічної характеристики на дитину.

5. Ведення щоденника практики.

IV- тиждень

1. Проведення консультацій щодо організації залікових занять та ігор.

2. Обговорення залікових занять і режимних процесів з вихователями.

3. Оформлення документації та підготовка звіту про проходження практики.

4. Укласти документацію згідно вимог положення про проведення виробничої практики.

Організація практики впродовж дня:

спостереження за дітьми 1-1,5 год.;

робота з дітьми в парі з вихователем 4-5 год;

вивчення документації 1-1,5 год.

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Під час проходження практики практикант зобов'язаний:

1. Брати участь у настановчих зборах.
2. Дотримуватись графіку роботи закладу дошкільної освіти (ЗДО).
3. Бути присутнім на практиці кожного дня впродовж 6 годин.
4. Вивчати спеціальну педагогічно-методичну, психологічну літературу щодо проведення практики в групах дітей середнього дошкільного віку.
5. Організовувати і проводити з дітьми заняття, ігри, режимні процеси.
6. Здійснювати планування окремих режимних елементів освітнього процесу; складати конспекти проведення занять, режимних процесів, ігор.
7. Фіксувати у щоденнику (перспективне та календарне планування вихователя на час практики) результати спостереження із власної педагогічної діяльності.
8. Брати участь в групових семінарах, тренінгах, консультаціях, які проводяться в процесі практики.
9. Виконувати всі завдання, які передбачені програмою практики.
10. Своєчасно оформити необхідну документацію практики для звіту (електронний примірник).

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Під час виробничої практики в групах дітей молодшого дошкільного віку в ЗДО здобувачі III курсу ознайомлюються зі змістом роботи ЗДО, вихователя методиста, вихователя, спрямованого на створення умов для розвитку дітей 3-4 років, а також з формами контролю, діагностикою, веденням документації, роботою з батьками.

Основну частину часу майбутні вихователі проводять у групах дітей молодшого дошкільного віку, де спостерігають за особливостями їхнього розвитку, аналізують організацію освітнього процесу. Результати спостережень записують у щоденнику для подальшого складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Студенти-практиканти готують та проводять самостійно окремі режимні процеси, ігри та заняття з дітьми 3-4 років; виготовляють наочність для занять, ігор і повсякденного життя; приймають участь у методичній роботі ЗДО та роботі з батьками.

ЗМ-1. Навчальна діяльність

Участь у настановчій та підсумковій конференціях – ознайомлення з програмою практики та підведення підсумків.

Спостереження за заняттями у своїй та інших групах – аналіз методики проведення, підходів до дітей молодшого дошкільного віку.

Підготовка та проведення занять – виготовлення наочності та дидактичного матеріалу, організація ігор, творчих та пізнавальних активностей.

Індивідуальна робота з дітьми – проведення ігор, навчальних вправ, творчих завдань, розвиток дрібної моторики та мовлення.

ЗМ-2. Виховна діяльність

Спостереження та участь у виховних заходах: свята, розваги, тематичні заняття.

Організація індивідуальної та групової виховної роботи: розвиток соціальних навичок, емоційного інтелекту, самостійності.

Робота з батьками: консультації, бесіди, участь у батьківських зборах, обговорення прогресу дітей.

Підтримка сприятливого психологічного клімату та безпеки дітей у групі.

ЗМ-3. Методична діяльність

Консультації з вихователями та методистом щодо організації занять і виховних заходів.

Ознайомлення з методичним кабінетом, педагогічною документацією та матеріалами передового досвіду.

Виготовлення дидактичного матеріалу та наочності для занять, ігор та режимних процесів.

Допомога вихователю в обладнанні групової кімнати та підготовці приміщень до занять.

ЗМ-4. Дослідницька діяльність

Вивчення літератури щодо організації педагогічних спостережень та досліджень.

Проведення педагогічних спостережень та аналіз розвитку дітей (емоційного, когнітивного, фізичного).

Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину.

Використання зібраних матеріалів для аналізу ефективності проведених занять та ігор.

КАЛЕНДАРНИЙ РОЗПОДІЛ ЗАВДАНЬ ПРАКТИКИ

I тиждень

Ознайомлення зі ЗДО, завідувачем, методистом та вихователем групи.

Ознайомлення з перспективним та календарним планом роботи групи.

Спостереження за заняттями, іграми, режимними процесами та святами.

Спостереження за всебічним розвитком дітей у молодшій групі (3–4 роки).

Ведення щоденника практики.

II тиждень

Спостереження за однією дитиною для написання психолого-педагогічної характеристики.

Укладання картотеки методичної літератури та підготовка дидактичних матеріалів.

Проведення пробних занять, ігор та режимних процесів у парі з вихователем.

Ведення щоденника практики, фіксація спостережень та результатів проведеної діяльності.

III тиждень

Консультації з вихователями та методистом щодо залікових занять.

Проведення залікових занять, ігор та режимних процесів.

Обговорення проведених занять та оформлення конспектів.

Складання психолого-педагогічної характеристики на дитину.

Ведення щоденника практики.

IV тиждень

Проведення консультацій щодо організації залікових занять та ігор.

Обговорення залікових занять і режимних процесів з вихователями.

Оформлення документації та підготовка звіту про проходження практики.

Підведення підсумків практики на педагогічній раді закладу.

Організація практики впродовж дня:

спостереження за дітьми 1-1,5 год.;

робота з дітьми в парі з вихователем 4-5 год;

вивчення документації 1-1,5 год.

3. ЗВІТНІ МАТЕРІАЛИ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студент у встановлений термін здає на кафедру відповідну документацію (див. Дод. А):

1. Щоденник педагогічних спостережень.
2. Психолого-педагогічну характеристику на дитину.
3. Звіт про виробничу практику в групах дітей молодшого дошкільного віку.
4. 4 конспекти залікових занять з дітьми молодшого дошкільного віку з протоколами обговорення (з фахових методик: теорія і методика формування елементарних математичних уявлень, дошкільна лінгводидактика, методика ознайомлення дітей з природою, методика керівництва зображувальною діяльністю дітей, методика проведення занять з народознавства, теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти та ін.), міні-відео, яке презентує методику вивчення нового матеріалу - 3-5 хв.
5. Конспект проведення режимного процесу в ЗДО з дітьми молодшого дошкільного віку (І і ІІ половина дня).
6. Конспект свята-розваги з дітьми 3-4 років.
7. Картотеку методичної літератури з фахових методик.
8. Конспект проведення гри (рухливої, гри-драматизації, дидактичної та ін.).
9. Характеристика на здобувача з оцінкою (відмінно, добре, задовільно), завірена методистом, керівником закладу, печаткою закладу.

Щоденник виробничої практики є контрольним документом, за яким керівники практики аналізують хід виробничої практики здобувача-практиканта. У ньому здобувач фіксує спостереження за педагогічною діяльністю вихователя, планування освітньої роботи з дітьми. Педагогічний щоденник заповнюється щодня, завжди знаходиться в здобувача й перевіряється впродовж усієї практики. Зразок оформлення щоденника виробничої практики представлено у Дод. Б.

Звіт здобувача про проходження виробничої практики передбачає відображення діяльності здобувача під час практики, його вражень, характеристика труднощів, з якими зустрівся здобувач. Звіт складається кожним здобувачем-практикантом індивідуально (див. Дод. Е).

Розгорнутий конспект проведення режимного процесу передбачає складання плану-конспекту проведення одного з режимних моментів у ЗДО (прийом дітей, огляд, ігри, ранкова гімнастика; підготовка до сніданку, сніданок; ігри та дитячі види діяльності; безпосередня освітня діяльність; підготовка до прогулянки, прогулянка; повернення з прогулянки, підготовка до обіду і обід; підготовка до сну, денний сон; підйом після сну, водні процедури, що гартують; ігри, самостійна діяльність дітей; підготовка до вечері, вечеря; ігри, прогулянка).

Розгорнутий конспект проведення гри (рухливої, гри-драматизації, дидактичної та ін.) з роздатковим матеріалом. У конспекті необхідно вказати: *Завдання: 1) удосконалювати, закріплювати ... 2) розвивати ... 3) виховувати... Дидактичний матеріал або обладнання: ...*

Організаційно-методичні вказівки:

Характеристика на здобувачів, які проходили виробничу практику, складається директором ЗДО на кожного здобувача окремо. Характеристика повинна мати підпис і печатку директора ЗДО.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення практики здобувач обробляє зібрані матеріали і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів власної роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення виконання завдань і змісту виробничої практики в групах дітей молодшого дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти України (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція: URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
3. Гавриш Н. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 3 – 8.
4. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: В. О. Огнев'юк ; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.. Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
5. Дошкільна освіта. Наскрізна програма практик: навчальні матеріали, методичні рекомендації, схеми занять. Навчально-методичний посібник (для спеціальності 012 Дошкільна освіта) / Розробники: Котелянець Н. В., Горська О. О., Мартін А. М., Демченко Ю. М., Нікітіна О. О., Кіндей Л. Г., Жигора І. В., Вдовенко В. В., Радул О. С., Цуканова Н. М., Баранюк І. Г., Шарапова Т. А., Міненко О. О. / Упорядники: О. О. Нікітіна, О. О. Горська. ЦДПУ імені Володимира Винниченка. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. 192 с.
6. Іготека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 4-5-ти років. Середня група: посібник. Харків. 2017. 144 с.
7. Зайцева Т., Юрчик Н. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 328 с.
8. Кирста Н. Р., Матішак М.В. Методичні рекомендації до організації виробничої практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів IV курсу

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 32 с.

9. Кирста Н. Р., Скоморовська І. А. Методичні рекомендації до організації навчальної практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 18 с.

10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.

11. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>

12. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka-.pdf

13. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>

14. Я у Світі. Програма розвитку дитини дошкільного віку від народження до шести років / наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР Україна», 2019.

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

ДОКУМЕНТАЦІЯ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
здобувача (ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III курсу
групи ДО - _____
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

База практики:

Термін проходження практики:

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Вихованця (-ки)

(вікова група)

закладу дошкільної освіти №

(прізвище та ім'я дитини)

Складена здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(студентом-практикантом) III курсу педагогічного факультету спеціальності
«Дошкільна освіта» (прізвище, ініціали студента)

СХЕМА СКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДИТИНИ МОЛОДШОЇ ГРУПИ (3-4 РОКИ)

Варіант 1

1. Загальні відомості про дитину (прізвище, ім'я, вік, тривалість перебування в дитячому колективі).
2. Біологічний та соціальний анамнез.
3. Поведінкова характеристика дитини.
 - а) загально-рухова активність дитини (активна, малоактивна);
 - б) домінуючі емоційні стани (позитивний, неактивний, сталий, мало емоційний);
 - в) сон-засинання (швидке, повільне спокійне, неспокійне);
 - г) характер сну (глибокий, неглибокий, спокійний, неспокійний);
 - д) тривалість сну (скорочений, подовжений, відповідає віку).
4. Апетит (гарний, несталий, поганий, надмірний, вибіркове ставлення до їжі, відмова від їжі).
5. Стан бадьорості (активний, пасивний, малоактивний).
6. Характер стосунків з дорослими та дітьми (позитивний, негативний, відповідальний, відсутність стосунків, ініціативні стосунки).
7. Індивідуальні особливості (контактність, сором'язливість, ініціативність, лагідність, врівноваженість, збудливість, рухливість, легка втома, інші особливості).
8. Мова (характер мовлення, порушення мовлення, особливості мовленнєвої регуляції, кількісна оцінка мовлення, розуміння мови, запитання, граматичний ряд, активне мовлення).
9. Сенсорний розвиток дитини (сприймання кольорової гами, диференціація кольорів та форм, підбір геометричних форм, їх використання).
10. Ігрова діяльність (активна, пасивна, відсутня); характер гри (сюжетний, відображувальний, навичкоподібний, сюжетно-рольовий, рольовий з творчою підосновою).

11. Конструктивна діяльність та малювання (активне, неактивне, подобається, не подобається, позитивна динаміка розвитку, виконання програмних завдань).

12. Навички самообслуговування (в одяганні, в годуванні, в фізіологічних потребах).

Варіант 2

1. Загальні відомості про дитину.

а) стан здоров'я дитини;

б) умови життя дитини в родині.

Склад родини.

2. Морально-психологічна атмосфера.

3. Характер сімейного виховання.

4. Ставлення дитини до батьків та батьків до дитини.

5. Ставлення дитини до дитячого колективу.

а) до вихователів;

б) до інших дітей;

в) до режимних моментів у закладі.

6. Особливості розумового, вольового та емоційного розвитку дитини.

7. Вивчення інтересів, нахилів і здібностей дитини, звички, основні риси та якості характеру, темперамент.

8. Висновки спостережень дитини під час гри, на заняттях, під час виконання трудових доручень, під час екскурсій, у дитячому колективі та вдома.

9. Основні висновки та пропозиції щодо виховної роботи з дитиною.

Варіант 3

1. Прізвище та ім'я дитини.

2. Дата народження. Кількість повних років та місяців на момент складання характеристики.

3. Методи, які використовувалися для психолого-педагогічного вивчення дитини.

4. Аналіз відомостей, отриманих від батьків дитини: стан здоров'я, розвиток рухів та мовлення, сформованість навичок самообслуговування тощо; ставлення батьків до виховання дитини, умови життя дитини в сім'ї, взаємини в родині тощо.

5. Аналіз відомостей, отриманих від вихователів групи: з якого віку дитина відвідує заклад, перебіг адаптації; взаємини з однолітками та дорослими.

6. Аналіз даних власних спостережень:

а) рівень нервово-психічного розвитку (рухи, мовлення, самостійність, сенсорний розвиток), його відповідність віковим нормам;

б) розвиток предметної та ігрової діяльності (яким іграшкам надає перевагу, як їх використовує; тематика ігор, чи вміє розвивати сюжет гри; спільні ігри з дорослими та іншими дітьми);

в) засвоєння програми розвитку конкретної вікової групи (охарактеризувати, з яких розділів програма засвоєна краще, яких знань немає або вони низького рівня); розвиток пам'яті, уваги, мислення, елементів навчальної діяльності;

г) характер, індивідуальні особливості та інтереси дитини.

6. Які методи педагогічного впливу мають позитивні результати?

7. Виявлені помилки у вихованні та розвитку дитини, рекомендації щодо їх подолання.

Обсяг характеристики – не менше 3 сторінок.

ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧА (КИ)
ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО-____
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

_____ (прізвище ім'я по
батькові)

Керівник-методист:

СТОРІНКА №2

1. Дані про базу практики:

- ЗДО – №, назва;
- група – №, назва;
- адреса ЗДО;
- контактний телефон;
- кількість груп;
- кількість дітей у групі;
- директор;
- вихователь-методист;
- вихователі;
- помічник вихователя.

СТОРІНКА №3 Список дітей групи

СТОРІНКА №4 Режим дня

СТОРІНКА №5 Розклад занять

СТОРІНКА №6 Комплекс вправ ранкової гімнастики

СТОРІНКА №7 Комплекс гігієнічної гімнастики

СТОРІНКА №8 Робота з батьками

СТОРІНКА №9 Ігрова діяльність:

- рухливі ігри;
- дидактичні ігри;
- сюжетно-рольові ігри;
- народні ігри.

СТОРІНКА №10 Сітка занять на місяць

СТОРІНКА №11 Календарно-тематичне планування

СТОРІНКА №12 Зміст спостереження, примітка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ДИРЕКТОР ЗДО: _____

ДО ЗАНЯТТЯ ДОПУСКАЮ:

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ

ЗДО: _____

**КОНСПЕКТ
ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ**

З _____ В
_____ групі ЗДО № _____ « _____ » здобувача
(ки) III курсу
спеціальності «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

ОЦІНКА: _____

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ЗДО:

ОБГОВОРЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ

з методики _____ ЗДОБУВАЧА

(КИ)

ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО-____

СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

Від _____

(число, місяць, рік)

ПРИСУТНІ:

ВИХОВАТЕЛЬ:

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ЗДО:

КЕРІВНИК-МЕТОДИСТ:

ПОРЯДОК ДНЯ:

Обговорення залікового заняття

з методики _____ в групі дітей

_____ року життя ЗДО № _____ «_____»

СЛУХАЛИ:

а) самокритичний аналіз заняття студентом-практикантом;

б) висловилися:

в) оцінка заняття вихователем-методистом ЗДО:

ПІДПИСИ:

Вихователь-методист ЗДО _____ Секретар

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ДИРЕКТОР ЗДО: _____

ДО ЗАНЯТТЯ ДОПУСКАЮ:

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ

ЗДО: _____

КОНСПЕКТ

ПРОВЕДЕННЯ РЕЖИМНОГО ПРОЦЕСУ
(РУХЛИВОЇ ГРИ, ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ...)

В ГРУПІ ЗДО « _____ »

ЗДОБУВАЧА (КИ)

ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО- _____

СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

_____ (прізвище ім'я по
батькові)

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧА (КИ)
ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО-____
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

1. Місце проходження практики (село, місто, заклад освіти, група дітей).
2. Яку освітню роботу проводили з дітьми групи (заняття проводила згідно плану).
3. Яка конкретна допомога з боку практиканта надавалася вихователям ЗДО.
4. Робота з батьками.
5. Участь в педагогічній і методичній нарадах.
6. З якими труднощами зіткнулися під час проходження практики. 7. Загальне враження про педагогічну практику. Що цінного почерпнули впродовж практики.
8. Побажання щодо подальшої організації практики і рекомендації щодо проходження практики в ЗДО.

Дата:

Підпис:

Звіт затверджує вихователь і директор ЗДО

Навчальне видання

Кравець Н.С., Круль Л.М.

Методичні рекомендації
до організація виробничої практики у групах дітей молодшого
дошкільного віку закладів дошкільної освіти
для студентів III курсу
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форм навчання)

В авторській редакції
Формат 70x100 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 2,09
Наклад 10 прим.

ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.